

30.11.2016

Ryj/19

§ 317

Den av ledamoten Kauko Koskinen väckta motionen om överskottsmassor vid jordbyggnadsarbeten

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet till stadsfullmäktiges sammanträde 18.1.2017.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Kauko Koskinen väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kauko Koskinen och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ordnar förvaringsområden för överskottsmassor för alla byggare.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen har 7.1.2015 godkänt Helsingfors utvecklingsprogram för utnyttjande av schaktmassor 2014–2017, vars mål är bland annat att minska bildningen av överskottsmassor och öka nyttoanvändningen och trygga tillräckliga mottagningsplatser. Utvecklingsprogrammet fungerar som grund för förvaltningarnas arbete för att uppnå bättre utnyttjande av marksubstanser, färre transporter och andra mål som nämns i programmet.

Staden har effektivt utnyttjat markmassor i områdesbyggnadsobjekt med hjälp av masshanteringen av marksubstanser. Områdesbyggnadsobjektens kapacitet räcker till för att i huvudsak betjäna endast det ifrågavarande området och stadens egna behov. I viss mån har det

30.11.2016

Ryj/19

också varit möjligt att ta emot schaktmassor och sprängsten av god kvalitet från privata byggare.

I Helsingfors finns för tillfället inte ett enda planlagt återvinningsfält för massor och det är inte enkelt att grunda nya fält bl.a. av orsaker som har att göra med verksamhetens natur, stadsstrukturen, omgivningens motstånd etc. Det är svårt att anvisa en mottagningsplats särskilt för massor av dålig kvalitet. I Helsingforsområdet är det i praktiken omöjligt att öppna nya platser, med undantag av Östersundområdet.

I den nya generalplanen har det på grund av dess allmänna karaktär inte anvisats platser för behandling och förvaring av marksubstanser som separata funktioner. De eventuella platserna anvisas som en del av den fortsatta planeringen. I Östersundoms generalplaneområde har planerats alternativa områden för mottagning, behandling, förvaring och slutförvaring av rena marksubstanser. Dessutom har planerats ett grundberedningsområde vars delar tillfälligt kan betjäna områdesbyggande.

Stadsstyrelsen konstaterar att man i enlighet med utvecklingsprogrammet har för avsikt att grunda de behövliga förvaringsplatserna i huvudstadsregionen. Nya mottagningsplatser kan inte tas i bruk snabbt varför det under det här decenniet inte kommer att uppstå ett omfattande återvinningsnätverk för marksubstanser. Allt bättre utnyttjande av överskottsmassor och åstadkommande av mellanförvarings- och slutförvaringsplatser förutsätter god och systematisk regional samverkan mellan olika parter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

30.11.2016

Ryj/19

Kaupunginhallitus 14.11.2016 § 989

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.09.2016 § 283

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin Kaivumaiden kehittämissuunnitelmassa 2014–2017 kaupunkisuunnittelun yhdeksi tavoitteeksi on määritetty ylijäämämaiden muodostumisen minimointi ja hyötykäyttöön soveltuvan materiaalin syntymisen maksimointi. Kehittämissuunnitelma on valmistunut vuonna 2013. Tavoitteeksi on asetettu mm. kaupungin maanrakennuskustannusten ja maainesten kuljetusmatkojen puolittaminen vuosien 2014–2017 aikana vuoden 2010 tasosta. Ohjelmaan liittyvässä toimenpideohjelmassa on kuvattu toimenpiteitä, joilla tavoitteet saavutetaan.

Kaavoituksen yhteydessä riittävän aikaisessa vaiheessa tunnistettu esirakentamistarve antaa mahdollisuuden käyttää menetelmiä, joilla ehkäistään maanvaihtojen tarvetta. Näin säästetään neitseellisiä luonnonvaroja, kuljetus- ja työmaakustannuksia sekä vähennetään rakentamisesta ja liikenteestä koituvia päästöjä. Toimenpideohjelmassa esitetyn mukaisesti tavoitteena on varmistaa, että eriasteisissa kaavoissa on esitetty maa-aineksille riittävästi käyttömahdollisuuksia ja loppusijoituskapasiteettia osana pääkäyttötarkoitusta. Lisäksi toimenpideohjelmassa linjataan, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ottaa merkittävän roolin pääkaupunkiseudun materiaalitehokkuuden parantamisessa.

30.11.2016

Ryj/19

Helsingin uudessa yleiskaavassa ei kaavan yleispiirteisyydestä johtuen ole osoitettu maa-ainesten käsittely-, varastointi tai hyödyntämisalueita erillisinä toimintoina, vaan mahdolliset paikat osoitetaan osana jatkosunnittelua.

Östersundomin yleiskaava-alueella on suunniteltu vaihtoehtoisia alueita puhtaiden maamassojen ottoon ja käsittelyyn ja varastointiin sekä loppusijoitukseen. Alueita koskeva merkintä sisältää määräyksen, jonka mukaan käsittelyn päätyttyä alue asemakaavoitetaan yleiskaavakartassa osoitettuun pääkäyttötarkoitukseen ja määräaikaisessa käytössä on otettava huomioon yleiskaavan mukainen loppukäyttö. Lisäksi Östersundomin yleiskaavaan on suunniteltu merkittäväksi esirakentamisalue, jonka osia voidaan osoittaa väliaikaiseen aluerakentamista palvelevaan tukikohta-, varastointi- tai vastaavaan käyttöön.

Malmin lentokentän alueen kaavoituksessa on tarkoitus kiinnittää huomiota maa-ainestalous- ja rakentamisessa syntyvien ylijäämämaiden tilatarpeeseen. Kaavarunkoon on luonnosteltu määräystä, jonka mukaan alueella tulee pyrkiä kierrättämään rakentamisessa muodostuvia massoja mahdollisimman tehokkaasti ja rakentamisen aikana alueella tulee varautua massojen välivarastointi- ja käsittelytoimintaan.

Maankäytön suunnitteluvaiheessa ei oteta kantaa siihen, mikä taho mahdollisia käsittelyalueita tulevaisuudessa hallinnoi taikka vaatimuksia niille tuotaville aineksille.

Kaupungilla on toiminnassa välivarastointipaikkoja aluerakentamiskohteissa kuten Jätkäsaarella, Kruunuvuorenrannassa, Kalasatamassa ja Hernesaarella. Tulevista aluerakentamiskohteista ainakin Koivusaareen on suunniteltu välivarastointialuetta. Näitä alueita ei ole osoitettu alueiden kaavoissa niiden väliaikaisen luonteen vuoksi. Alueet on suunniteltu yhdessä kaavoittajien kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirasto on myös antanut lausuntonsa alueiden ympäristölupahakemuksista.

On huomionarvoista, että Helsingissä kaupunki on pystynyt järjestämään omilla työmaillaan syntyvien maa-ainesten käsittelyn siten, että kuljetuksia ulkopuolisiin kohteisiin ei ole tarvittu. Näin on vältetty ylijäämämaiden sekä niillä korvattujen neitseellisten ainesten pitkistä kuljetusmatkoista ja ylijäämämaiden vastaanottomaksuista aiheutuvat kustannukset. Lisäksi kierrätystoiminnalla on ollut merkittävää vaikutusta maanrakennustoiminnasta aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen muodostumisessa. Maa-aineshuollon suunnitelmallisen järjestämisen vaikutuksia kasvihuonekaasupäästöjä vähentävästi on tutkittu mm. Kuninkaantammessa ja vaikutukset päästöjen vähentämiseen olivat merkittävät.

Esittelijä

30.11.2016

Ryj/19

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.09.2016 § 365

HEL 2016-007581 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupungin virastoissa toimitaan kaupunginhallituksessa 7.1.2015 käsitellyn ”Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuhteen” mukaisesti. Tällä toiminnalla on pystytty vähentämään merkittävästi ns. rekkarallia.

Helsingin kaupungin yleisten alueiden rakentamisessa muodostui vuonna 2015 yhteensä 520 000 t kaivumaita, joista 470 000 t pystyttiin hyödyntämään yleisillä alueilla. Heikkolaatuisia kaivumaita toimitettiin ulkopuolisille puitesopimusvastaanottajille 50 000 t. Myös yksityisiltä rakentajilta otettiin vastaan hyvälaatuisia kaivumaita ja louhetta. Esimerkiksi Kruunuvuorenrannassa sijaitsevalle kierrätyskentälle otettiin vuonna 2015 Kalasataman Redi-työmaalta sekä useilta muilta louhintatyömailta vastaan yli miljoona tonnia louhetta. Kaupungilla ei ollut osoittaa hyötykäyttöä Tripla-keskuksen heikkolaatuisille maille, koska omiakin maita toimitettiin ulkopuolisille vastaanottajille.

Aluerakentamishankealueilla (Länsisatama, Kalasatama, Kruunuvuorenranta) on väliaikaiset, ympäristöluvitettut massojen kierrätyskentät, jotka ovat erittäin tehokkaassa käytössä. Esimerkiksi Länsisataman kierrätyskentällä jalostettiin maarakentamisen tarpeisiin talvella 2015–2016 noin 700 000 t Länsimetron tunnelilouhetta. Kierrätyskenttien kapasiteetit riittävät pääasiassa ainoastaan palvelemaan kyseisen alueen rakentamista. Lisäksi kentät poistuvat pääsääntöisesti käytöstä 2020-luvun alussa alueiden rakentamisen myötä. Östersundomin alueelle on suunnitteilla massiivinen maa-aineshanke. Lisäksi pienempiä kierrätyskenttiä on pyritty ympäristöluvitamaan myös muille alueille. Luvitukset on kuitenkin aiheuttanut voimakkaan vastareaktion asukkaissa, jolloin osa prosesseista on jouduttu keskeyttämään.

Helsingissä ei ole tällä hetkellä yhtään kaavoitettua massojen kierrätyskenttää. Prosessi käynnistettiin kaupungin kaivumaiden hyödyntämisen

30.11.2016

Ryj/19

kehittämishjelman myötä vuonna 2015. Prosessi ei ole nopea eli tällä vuosikymmenellä kaupunkiin ei ole muodostumassa kattavaa kierrätyskenttäverkostoa.

Helsingin kaupungilla ei ole osoittaa vastaanottoaikkaa varsinkaan heikkolaatuisille kaivumaille. Maiden vastaanottotarjonta on kuitenkin yleisesti pääkaupunkiseudun alueella lisääntynyt viime vuosina eli yksikään rakennushanke ei vaarannu tällä hetkellä em. puutteen takia. Kaivumaiden kierrättämisessä on paljon kehitettävää niin naapurikuntien, valtion kuin yksityisten rakentajien kanssa. Käynnissä on useita hankkeita, jotka parantavat maarakentamisen resurssitehokkuutta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juha Sorvali, projektinjohtaja, puhelin: 310 70834
juha.sorvali(a)hel.fi